

**SĮ „SUSISIEKIMO PASLAUGOS“  
FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMO POLITIKA**



## TURINYS

---

1. BENDROSIOS NUOSTATOS .....	3
2. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ, Į KURIAS ĮMONĖ GALI INVESTUOTI LAIKINAI LAISVUS FINANSINIUS IŠTEKLIUS, SĄRAŠAS .....	3
3. FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALIUTA .....	3
4. FINANSINĖS RIZIKOS LIMITAI .....	3
5. FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS.....	4
6. BAIGIAMOS NUOSTATOS.....	6

## 1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Ši „Susisiekimo paslaugos“ (toliau – Įmonė) finansinės rizikos valdymo politika (toliau – Politika) nustato finansinių išteklių valdymo ir kontrolės sistemos principus, atskaitomybę, Įmonės finansinės rizikos valdymo (planavimo) dokumentus ir jų įgyvendinimą. Ši Politika taikoma:

- 1.1.1. Valdant Įmonės lėšas einamosiose komercinių bankų sąskaitose ir kasose;
- 1.1.2. Investuojant laikinai laisvus Įmonės finansinius išteklius;
- 1.1.3. Vykdamas finansinių paslaugų pirkimus.

## 2. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ, Į KURIAS ĮMONĖ GALI INVESTUOTI LAIKINAI LAISVUS FINANSINIUS IŠTEKLIUS, SĄRAŠAS

2.1. Įmonės laikinai laisvi finansiniai ištekliai (toliau – finansiniai ištekliai) gali būti laikomi atsiskaitomosiose sąskaitose komerciniuose bankuose ir (ar) investuojami į toliau išvardytas finansines priemones, kiek tai nedraudžia Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1-139 Vilniaus miesto savivaldybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybės valdomose įmonėse tvarkos aprašas ir kiti teisės aktai, reglamentuojantys Įmonės veiklą:

- 2.1.1. ilgalaikius ir trumpalaikius terminuotus indėlius;
- 2.1.2. ilgalaikius ir trumpalaikius vyriausybės (savivaldybės) skolos vertybinius popierius, kurių ilgalaikio skolinimosi reitingai ne žemesni nei Lietuvos;
- 2.1.3. ilgalaikius ir trumpalaikius finansinių institucijų skolos vertybinius popierius (finansinių institucijų veikiančių Lietuvos Respublikoje, kurios prižiūrimos Lietuvos banko ir kurioms suteiktas galiojantis reitingas yra ne mažesnis kaip BBB-(Fitch ir S&P) arba Baa3 (Moody's));
- 2.1.4. tarptautinių institucijų skolos vertybinius popierius, kurių patikimumas pilyginamas vyriausybės skoloms (pvz.: Europos investicijų bankas, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas ir pan.).

## 3. FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALIUTA

3.1. Finansinių išteklių valiuta: nacionalinė valiuta – euras. Įmonė neinvestuoja į finansines priemones, kurios denominuotos kita valiuta nei euras.

## 4. FINANSINĖS RIZIKOS LIMITAI

4.1. Finansinių išteklių diversifikavimo pagal trukmę ir kryptis limitai pateikti lentelėje.

Eil. Nr.	Investavimo kryptis pagal investicijų likutinę trukmę	Limitas nuo bendros finansinių išteklių vertės
1.	Trumpa investavimo trukmė (12 mėn. ir mažiau) - Taip pat likvidžios investicijos (lėšos einamosiose banko sąskaitose ir terminuoti indėliai iki pareikalavimo)	Nuo 30 iki 100 proc. Ne mažiau kaip 30 proc.
2.	Ilga investavimo trukmė (daugiau kaip 12 mėn.) - Taip pat vyriausybės (savivaldybės) skolos vertybiniai popieriai	Iki 50 proc. Ne mažiau kaip 30 proc.

4.2. Likvidžiomis investicijomis laikomos investicijos, kurias galima paversti grynais pinigais per septynias kalendorines dienas.

4.3. Finansinių išteklių investuotų (investuotinių) į vyriausybės ir tarptautinių institucijų skolos vertybinius popierius diversifikavimo limitai pateikti 1 priede.

4.4. Finansinių išteklių diversifikavimo komerciniuose bankuose limitai pateikti 2 priede.

## **5. FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS**

---

5.1. Priimant finansinių išteklių valdymo sprendimus vadovujamasi šiais pagrindiniais principais prioriteto tvarka: 1) finansinių išteklių saugumas, 2) likvidumas, 3) pelningumas.

5.2. Priimant finansinių išteklių valdymo sprendimus taip pat vadovujamasi kaštų (naudos) principu (finansinių išteklių valdymo kaštai neturėtų viršyti gaunamos naudos), „keturių akių“ principu (priimant finansinių išteklių valdymo sprendimus dalyvauja mažiausiai du Įmonės darbuotojai, direktorius ir finansų vadovas).

5.3. Valdant finansinius išteklius draudžiama siekti spekuliacinių tikslų.

5.4. Laikini laisvų finansinių išteklių investavimo sąrašas, pateiktas 2.1 punkte, yra baigtinis. Draudžiama investuoti į 2.1 punkte nenumatytas priemones, pavyzdžiui, išvestines finansines priemones, įmonių skolos vertybinius popierius, įmonių obligacijas, įmonių nuosavybės vertybinius popierius ir pan.

5.5. Laikini laisvi finansiniai ištekliai investuojami laikantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimo įstatymo reikalavimų.

5.6. Atsiradus galimybei laikini laisvus finansinius išteklius investuoti tiesiogiai teikiant paskolas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai dvišalių susitarimų pagrindu, Įmonė gali atlikti tokias investicijas laikydamosi atitinkamų teisės aktų reikalavimų be jokių apribojimų.

5.7. Laikini laisvi finansiniai ištekliai privalo būti investuojami per trumpiausią įmanomą protingą laiką, jei tai tikslinga.

5.8. Jei tikslinga, Įmonė su komerciniais bankais privalo sudaryti vienos nakties terminuotų indėlių sutartis ar kitas panašaus pobūdžio finansinių produktų sutartis siekiant minimizuoti atsiskaitomose sąskaitose laikomų lėšų sumas, už kurias nėra mokamos palūkanos.

5.9. Investuojant finansinius išteklius į terminuotus indėlius palūkanos turi būti gaunamos: a) indėlio termino pabaigoje, jei investavimo terminas ne ilgesnis nei vieni metai; b) kiekvieną mėnesį arba indėlio pabaigoje, jei investavimo terminas ilgesnis nei vieni metai.

5.10. Įmonė, vykdydama finansinių paslaugų pirkimus, vadovujasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nuostatomis. Nustatant kvalifikacinius finansinių institucijų teikiamų paslaugų reikalavimus, be kitų viešam pirkimui būtinų reikalavimų, nustatomas privalomas reikalavimas, kad paslaugos tiekėjas veiktų Lietuvoje ir paslaugų teikėjo, kaip finansų rinkos dalyvio, verslo forma būtų viena iš toliau išvardytų:

- LR licencijuotas bankas ir paslaugos teikėjui būtų suteiktas galiojantis reitingas ne mažesnis kaip *BBB*-(*Fitch ir S&P*) arba *Baa3* (*Moody's*);

- ES ar EEE licencijuoto užsienio banko filialas, įsteigtas LR, ir paslaugos teikėjui būtų suteiktas galiojantis reitingas ne mažesnis kaip *BBB-(Fitch ir S&P) arba Baa3 (Moody's)*;
- LR licencijuota elektroninių pinigų įstaiga;
- LR licencijuota mokėjimo įstaiga;
- LR licencijuotos mokėjimo įstaigos tarpininkas;
- LR licencijuotos elektroninių pinigų įstaigos tarpininkas.

Siekiant finansinius išteklius diversifikuoti pagal paslaugų teikėją, viešųjų pirkimų dėl einamųjų bankų sąskaitų tvarkymo metu turi būti atrinkti daugiau nei trys paslaugų teikėjai.

5.11. Įmonė minimizuoja pinigų likučius, laikomus kasose. Tuo tikslu nustatyti kasose laikomų pinigų limitai atsižvelgiant į Įmonės veiklos poreikius. Vyriausiasis buhalteris įvertina reikalingus kasos limitus, o finansų vadovas juos tvirtina savo potvarkiu. Nustatytus limitus viršijančios sumos privalo būti pervestos į atsiskaitomąją banko sąskaitą per protingą trumpiausią laiką. Nustatyti kasų limitai keičiami pagal poreikį, o peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per metus.

5.12. Siekdama užtikrinti Įmonės savalaikį mokumą ir nustatyti laikinai laisvus finansinius išteklius, Įmonė planuoja pinigų srautus. Pinigų srautų planavimo tvarką nustato ir savo potvarkiu tvirtina finansų vadovas.

5.13. Direktorius ir finansų vadovas ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį peržiūri finansinių išteklių likučius, įvertina laikinai laisvus finansinius išteklius ir, remdamiesi Aprašu, priima atitinkamus jų investavimo sprendimus. Priimti investavimo sprendimai įforminami raštu, surašant susitikimo protokolą, kuriame nurodomi apsvarstyti klausimai, priimti sprendimai ir šių sprendimų motyvai.

5.14. Direktorius ir finansų vadovas ne rečiau kaip vieną kartą per mėnesį (arba ketvirtį, priklausomai nuo kredito riziką parodančių rodiklių skelbimo) arba pagal poreikį įvertina investuotų finansinių išteklių atitiktį Aprašo diversifikavimo reikalavimams. Esant nukrypimams nuo Aprašo, direktorius ir finansų vadovas priima atitinkamus sprendimus padėčiai pakeisti, jei tai tikslinga ir (arba) iškyla pagrįsta rizika finansinių išteklių saugumui, ir apie tai informuoja Įmonės valdybą. Esant reikšmingiems nukrypimams nuo Aprašo, direktorius kartu su finansų vadovu nedelsiant priima reikalingus sprendimus padėčiai pakeisti ir apie tai iškart informuoja valdybą. Reikšmingu Aprašo neatitikimu laikomas tikėtinas nuostolis dėl finansinių išteklių vertės sumažėjimo daugiau kaip 100 tūkst. eurų, jei yra pagrįstos informacijos, žinių, požymių apie tokius nuostolius. Tikėtinas nuostolis įvertinamas kaip bendro nuostolio ir įvykio tikimybės sandauga arba tokių sandaugų suma, jei galimi keli įvykių scenarijai. Priimti sprendimai įforminami raštu surašant susitikimo protokolą, kuriame nurodomi apsvarstyti klausimai, priimti sprendimai ir šių sprendimų motyvai.

5.15. Galiojančios investicijų sutartys privalo būti nutrauktos anksčiau termino ir finansiniai ištekliai nukreipti į saugesnes ar likvidesnes kryptis šiais atvejais:

- Komerčinio banko kapitalo pakankamumo rodiklis 2 priedo 1–5 punktuose nurodytais atvejais tapo mažesnis nei 8 proc. arba 2 priedo 6 punkte nurodytu atveju kapitalo pakankamumo rodiklis tapo mažesnis nei 10 proc.

- Vyriausybių ir tarptautinių institucijų kredito reitingas tapo žemesnis nei *BBB*-(*Fitch* ir *S&P*) arba *Baa3* (*Moody's*).
- Planuojant pinigų srautus numatomas lėšų trūkumas nepertraukiamai Įmonės veiklai užtikrinti.

5.16. Finansų vadovas parengia, o direktorius tvirtina investavimo ataskaitą už praėjusį kalendorinį ketvirtį iki kito ketvirčio einamojo mėn. 15 d., ji pateikiama valdybai. Ataskaita apima Įmonės finansinių išteklių likučius, finansinių išteklių atitiktį šio Aprašo reikalavimams, investicijas per ankstesnį ataskaitinį laikotarpį ir gautą ekonominį efektą.

5.17. Finansinių išteklių dalies valdymą, išskyrus einamąsias sąskaitas, Įmonė gali perduoti kvalifikuotoms šių paslaugų teikimo Įmonėms, jei paslaugos tiekėjas parinktas viešo konkurso būdu ir pasirašyta atitinkama paslaugų teikimo sutartis. Tokiu atveju šis Aprašas galiotų paslaugos teikėjui.

5.18. Už Įmonės finansinių išteklių valdymo politikos įgyvendinimą atsakingas finansų vadovas.

## **6. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

---

6.1. Politikos aprašą tvirtina Įmonės valdyba.

6.2. Teisė inicijuoti Politikos pakeitimus suteikiama Įmonės valdymo organams. Politika turi būti peržiūrima ne rečiau kaip kartą per trejus metus.

6.3. Už Politikos nuostatų aiškinimą ir rekomendacijų dėl Politikos įgyvendinimo teikimą, informacijos, susijusios su Politikos įgyvendinimu surinkimą ir pateikimą Įmonės valdybai, atsakingas finansų vadovas.

6.4. Su Politika supažindinami priimami ir esami Įmonės darbuotojai.

**FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ INVESTUOTŲ (INVESTUOTINŲ) Į VYRIAUSYBIŲ IR TARPTAUTINIŲ  
INSTITUCIJŲ SKOLOS VERTYBINIUS POPIERIUS DIVERSIFIKAVIMO LIMITAI**

Eil. Nr.	Valstybės	Tarptautinis kredito reitingas <sup>1</sup>	Limitai		
			Nuo bendrų finansinių išteklių	Į vienos vyriausybės skolos vertybinius popierius	Investicijos terminui
1.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolos vertybiniai popieriai	Netaikoma	Iki 70 proc.	Iki 100 proc.	Iki 3 metų
2.	Europos Sąjungos (ES), išskyrus Lietuvą, Šveicarijos, Europos Ekonominės Erdvės šalių narių, JAV, Japonijos, Kanados vyriausybių ir tarptautinių institucijų skolos vertybiniai popieriai	Ne žemesnis nei BBB- / Baa3	Iki 70 proc.	Iki 30 proc.	Iki 3 metų
3.	Kitų šalių vyriausybių ir tarptautinių institucijų skolos vertybiniai popieriai	Ne žemesnis nei A- / A3	Iki 30 proc.	Iki 10 proc.	Iki 3 metų

<sup>1</sup> Pagal „Fitch Ratings“, „Moody’s“ arba „Standard&Poor’s“. IAE kredito reitingus taiko tokia tvarka: a) iš pradžių taikomi naujausi kredito reitingai, b) jei kredito reitingų laikotarpis vienodas arba iš viešai prieinamos informacijos negalima nustatyti kredito reitingo termino – taikomas žemiausias kredito reitingas. Visais atvejais naudojami ne senesni kaip 24 mėn. kredito reitingai.

## FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ KOMERCINIUIOSE BANKUOSE DIVERSIFIKAVIMO LIMITAI

Eil. Nr.	Kredito rizikos rodikliai			Limitai			
	Tarptautinis kredito reitingas <sup>2</sup>	Lietuvos Banko nustatytas Kapitalo pakankamumo rodiklis	Lietuvos banko nustatytas likvidumo rodiklis	Investuotina Įmonės finansinių išteklių dalis nuo visų Įmonės finansinių išteklių	Investuotina Įmonės finansinių išteklių dalis nuo visų Įmonės finansinių išteklių	Investuotina Įmonės finansinių išteklių dalis, lyginant su banko apmokėtuju akciniu kapitalu arba nuosavu kapitalu, priklausomai kuris iš jų mažesnis <sup>3</sup>	Investicijos terminas
1.	AA- / AA3 ir didesni	Netaikoma	Netaikoma	Iki 100 proc.	Iki 100 proc.	Iki 50 proc.	Iki 2 metų
2.	Žemesni už AA- / AA3 bet ne žemesni kaip A- / A3	Netaikoma	Netaikoma		Iki 100 proc.	Iki 100 proc.	Iki 35 proc.
3.	Žemesni už A- / A3 arba neturi reitingų	Viešai ir laiku skelbia virš 11 proc.	Viešai ir laiku skelbia daugiau kaip 30 proc.	Ne daugiau kaip 20 proc.	Ne daugiau kaip 20 proc.	Ne daugiau kaip 15 proc.	Iki 1 metų
4.	Žemesni už A- / A3 arba neturi reitingų	Viešai ir laiku skelbia Nuo 9 proc. iki 11 proc.	Viešai ir laiku skelbia daugiau kaip 30 proc.		Ne daugiau kaip 10 proc.	Ne daugiau kaip 10 proc.	Iki 1 metų
5.	Žemesni už A- / A3 arba nereitinguoti	Viešai ir laiku skelbia iki 9 proc.	Viešai ir laiku skelbia daugiau kaip 30 proc.		Neinvestuojama	Neinvestuojama	Netaikoma
6.	Nereitinguoti	Viešai ir laiku neskelbia daugiau kaip 11 proc.	Viešai ir laiku neskelbia daugiau kaip 30		Ne daugiau kaip 5 proc.	Ne daugiau kaip 5 proc.	Iki 90 dienų

<sup>2</sup> Paprastai vertinami patronuojančio banko reitingai.

<sup>3</sup> Sumos ir termino limitai netaikomi investuojant į indėlius komerciniuose bankuose iki apdraustos sumos (2021-08-31 datai 150 tūkst. EUR).